

5-OJI TARPTAUTINĖ JAUNŪJŲ PALEONTOLOGŲ KONFERENCIJA LIETUVOJE

Dalis IMERP organizatorių komandos (iš kairės): S. Rinkevičiūtė, dr. D. Dankina, L. Daumantas, A. Baltulytė. D. Dankinos nuotraukos

Part of the IMERP organizing team (from the left): S. Rinkevičiūtė, dr. D. Dankina, L. Daumantas, A. Baltulytė

Jau penkerius metus jaunieji pasaulio paleontologai susitinka konferencijose: 2016 m. pirmoji tokia konferencija vyko Valensijoje (Ispanija) ir tuo metu ji vadinosi Jaunųjų paleontologijos tyrėjų konferencija (isp. *Encuentro de Jóvenes Investigadores en Paleontología*, EJIP), 2017 m. – Sigri mieste (Graikija) ir nuo tada vadinasi Tarptautine jaunųjų paleontologų konferencija (angl. *International Meeting of Early-stage Researchers in Palaeontology*, IMERP), 2018 m. – Krasiejovo mieste (Lenkija), 2019 m. – Kuenkoje (Ispanija), na, o jubiliejinė penktoji IMERP 2021 m. gegužės 18–21 d. virtualiai vyko Vilniuje. Ją organizavo Vilniaus universiteto (VU) Geomokslų instituto (GI) studentai Darja Dankina, Simona Rinkevičiūtė, Miglė Paškevičiūtė, Dovilė Auškelytė, Tomas Gečas, Aija Valentina Zans (Zāns), Aukse Baltulytė, Liudas Daumantas ir Martynas Gaižutis. Mokslinį konferencijos komitetą sudarė dr. Andrej'us Spiridonov'as, dr. Sigitas Radevičius, dr. Antanas Brazauskas, dr. Agnė Venckutė-Aleksienė, dr. Miglė Stančikaitė, dr. Dalia Kisielienė ir dr. Vaida Šeirienė.

IMERP konferencijos skirtos karjerą pradantiems paleontologams. Jose savo

darbus pristato tiek bakalaurai ar magistras, tiek neseniai mokslų daktaro laipsnį apgynę tyrėjai. Šiuose renginiuose sudaromos galimybės susipažinti su kolegų darbais, pasidalyti naujais tyrimų metodais ir idėjomis, dalyvauti mokslinėse diskusijose ne tik tarpusavyje, bet ir su kviestiniais lektorais – žymiais savo mokslo krypties specialistais. Konferencijoje visuomet laukiami geologai, biologai ar kitų mokslo sričių mokslininkai, kurių tyrimai vienaip ar kitaip susiję su paleontologija.

5-ojoje IMERP konferencijoje dalyvavo 88 dalyviai iš 5 žemynų, 21 šalies (Lietuvos, JAV, Kanados, Brazilijos, Kolumbijos, Argentinos, Jungtinės Karalystės, Alžyro, Prancūzijos, Graikijos, Portugalijos, Vokietijos, Nyderlandų, Čekijos, Ispanijos, Italijos, Rumunijos, Serbijos, Latvijos, Lenkijos ir Indijos), jie pristatė 45 žodinius ir 11 stendinių pranešimų, kurie buvo sugrupuoti pagal tiriamą geologinį laikotarpį: kainozojų, mezozojų, paleozojų ir bendrąją paleontologiją. Stebino pristatomų tyrimų temų įvairovė – nuo gyvūnijos atsiradimo ir jos raidos mechanizmų kambro evoliucinio sprogoimo metu iki raganosių fosilijų, rastų Graikijoje, tyrimų.

Konferencijoje pranešimus skaitė kvieštiniai svečiai. JAV Ohajo ekologijos ir evoliucijos centro (angl. *Ohio Center for Ecology and Evolutionary Studies*, OCEES) mokslininkės dr. Alicijos Stigal (Alycia L. Stigall) moksliniai interesai – biogeografija ir paleontologijos įtaka makroevoliucijos fenomenui, rūšiadarai ir kladogenezei. Dr. Emilės Mičel (Emily G. Mitchell) iš Kembridžo universiteto Zoologijos instituto (Jungtinė Karalystė) kalbėjo apie ekologijos procesų reikšmę ilgalaikiai – nuo ediakaro iki dabartinių laikų – gyvūnų bendrijų evoliucijai. Rusijos mokslų akademijos pranešėjas dr. Nikita Zelenkov'as pristatė modernių paukščių (*Ornithuromorpha*) kilmės ir evoliucijos alternatyvias hipotezes, o VU prof. A. Spiridonov'as papasakojo apie inovatyvaus metodo – kiekybinės rekurencijos analizės (angl. *recurrence quantification analyses*) pritaikymą paleontologijoje. Žodinius pranešimus pristatė VU GI geologijos studentai: L. Daumantas – “Report of Ichnofossils found in the aeolian dunes and sand sheets of Lithuania” („Pranešimas apie Lietuvos eolinėse kopose ir smėlio dangose aptiktas ichnofosilijas“) (bendraautorai P. Šinkūnas, E. Rudnickaitė, A. Spiridonov) ir S. Rinkevičiūtė – “Dynamics of Ostracods across the Mulde / lundgreni event: contrasting patterns of species richness and paleocommunity compositional change“ („Ekologinė ostrakodų dinamika Mulde / lundgreni įvykio metu: rūšių pasiskirstymo dėsningumai ir paleobendrijų sudėties pokyčiai“) (bendraautorai R. Stankevič, S. Radzevičius, T. Meidla, A. Garbaras, A. Spiridonov).

Kadangi konferencija vyko nuotoliniu būdu, tai tradicinės išvykos į gamtą, aplankant geologinius objektus, nebuvo. Vietoj to dalyviai

Paleontologinių iliustracijų konkurso pirmosios vietos laimėtojos A. Baltulytės darbas
The work of the first place winner A. Baltulytė in the competition of paleontological illustrations

buvo pakviesti į virtualią trijų dalių paleontologinę kelionę, kurioje susipažino su Karpėnų permio periodo klinčių, Šaltiškių triaso molio ir Petrašiūnų devono periodo dolomito karjeriais bei Papartynės jūros atodanga.

Šioje konferencijoje organizuotas paleontologinių iliustracijų konkursas. Iš aštuonių konkursui pateiktų darbų daugiausia dalyvių balsų surinko A. Baltulytės (Lietuva) 3D trilobitų iliustracija (pirmoji vieta), Aleksandros Savkovič (Aleksandra Savković) (Serbija) (antroji vieta) ir Davido Mazureko (Dawid Mazurek) (Lenkija) (trečioji vieta) kūriniai.

Nestabili situacija pasaulyje – ir dėl COVID-19 viruso pandemijos, ir dėl prasidėjusio karo Rusijai užpuolus Ukrainą – šiandien dar neleidžia atsakyti, kur ir kada įvyks 6-oji tarptautinė jaunųjų paleontologų konferencija. Tikime – ji tikrai įvyks.

Simona Rinkevičiūtė,
Vilniaus universitetas

REGIONAS: ISTORIJA, KULTŪRA, KALBA

Šią 10-ąją tarptautinę tarpdisciplininę mokslinę konferenciją (angl. *The region: history, culture, language*) 2021 m. gegužės 20–21 d. virtualiai organizavo Vilniaus universiteto Šiaulių akademija. Jos tematika labai įvairi: nuo regiono tyrimų metodologijos

ir metodų iki muzikinio folkloro specifikos regionuose. Pranešimus nuotoliniu būdu pateikė mokslininkai iš Lietuvos, Estijos, Kroatijos, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Slovakijos, Ukrainos. Gamtos tyrimų centro Geologijos ir geografijos instituto darbuotojai Valentinas